

*Załącznik
do Uchwały Nr 2/2021/2022
Rady Rodziców
Szkoły Podstawowej w Idzikowicach
z dnia 29 września 2021 roku*

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej w Idzikowicach

na rok szkolny 2021/2022

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem (...), ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”

JAN PAWEŁ I

I. WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugih.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspierać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

II. GŁÓWNE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności kontynuowania wyboru zachowań chroniących zdrowie, własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie edukacji.
6. Uświadomienie zależności między rozwojem młodego człowieka a przyjmowaniem substancji psychoaktywnych i uzależniających (dopalacze, narkotyki, alkohol, nikotyna, e – papierosy)
7. Współpraca z pielęgniarką szkolną w zakresie popularyzacji postaw prozdrowotnych i znaczenia zdrowia w życiu młodego człowieka.

III. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju.

Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

IV. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;

- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowanie uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego; promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy; współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką;
- współdziałają z policją, poradnią psychologiczno – pedagogiczną i innymi instytucjami pracującymi na rzecz dziecka.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;

- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia; współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom różne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają Statutu Szkoły;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,

- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);
- mogą podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Środowisko lokalne:

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Opocznie;
- Komenda Powiatowa Policji w Opocznie;
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Opocznie;
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drzewicy;
- Urząd Gminy i Miasta w Drzewicy;
- Regionalne Centrum Kultury w Drzewicy;
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drzewicy;
- Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Mikołaja w Libiszowie;
- Przychodnia Rejonowa w Drzewicy;
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opocznie;
- Drzewickie Centrum Wolontariatu "Ofiarna dłoń";
- Inne instytucje współpracujące ze szkołą przy realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego.

V. TREŚCI WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2021/2022

OBSZAR: Zdrowie – edukacja zdrowotna

ZADANIA

- stosowanie podstawowych zasad dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia;
- wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro, kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego;
- przestrzeganie zasad zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej;
- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym;
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie;
- rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;
- uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;
- wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkole, rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne;
- kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki;
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości;
- nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu;

- kształtowanie postawy umiejętności podejmowania inicjatyw i odpowiedzialności za podejmowane decyzje;
- rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań;
- kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychofizycznych w okresie dojrzewania;
- nabycie podstawowej wiedzy na temat szkodliwości nałogów i ich konsekwencji.
- poznanie procedur bezpieczeństwa w warunkach pandemii COVID – 19
- kształtowanie nawyku higieny, dezynfekcji rąk jak i czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń w szkole
- zapoznanie z procedurą postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia osoby (personel szkoły, uczniów, rodzic itp.)
- poznanie zasad bezpiecznego korzystania z pojazdów publicznego transportu zbiorowego w trakcie pandemii COVID-19 (zwłaszcza uczniowie dojeżdżający).

OBSZAR: Relacje – kształtowanie postaw społecznych

ZADANIA

- kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych;
- rozwijanie umiejętności formułowania wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;
- kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;
- kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;

- wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo- profilaktycznego;
- przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;
- zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;
- rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów;
- rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych – wolontariat;
- kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności;
- wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów;
- rozwijanie samorządności;
- rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów;
- budowanie atmosfery szacunku w społeczności szkolnej.

OBSZAR: Kultura – wartości, normy, wzory zachowań

ZADANIA

- dbałość o język i kulturę wypowiedzania się;
- kształtowanie umiejętności analizy sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;
- uczestnictwo w kulturze, poszanowanie tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowanie innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu

kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;

- działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchownych i materialnych, szersze wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych;
- kształtowanie wrażliwości estetycznej;
- kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;
- kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;
- popularyzowanie różnych form spędzania czasu wolnego;
- rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji i krytycznego myślenia;
- rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.

OBSZAR: Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

ZADANIA

- stosowanie się do zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;

- kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimedii oraz mediów społecznych.
- bezpieczne i rozsądne korzystanie z narzędzi i urządzeń technicznych;
- bezpieczne poruszanie się w ruchu drogowym, podczas zabaw zbiorowych, w domu, w szkole, w czasie ferii letnich i zimowych itp.
- bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom problemowym;
- kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy;
- budowanie atmosfery, otwartości i przyzwolenia na dyskusję;
- dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach;
- wiedza z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich;
- przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym;
- organizowanie zajęć dotyczących przyczyn i konsekwencji używania środków psychoaktywnych z wykorzystaniem różnych metod pracy;
- rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowania;
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi;

- podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych;
- omawianie trudnych sytuacji wychowawczych podczas rad pedagogicznych;
- popularyzowanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych poprzez prelekcje dla rodziców.

OBSZAR: Wspomaganie uczniów w procesie nauczania

ZADANIA

- diagnoza umiejętności wielorakich;
- promowanie umiejętności wykorzystania potencjału własnego, rozwijanie indywidualnych talentów i uzdolnień, skuteczne radzenie sobie z własnymi niedoskonałościami (praca z uczniem zdolnym oraz z uczniem ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi);
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień, zainteresowań i pasji uczniów;
- wsparcie uczniów mających trudności w uczeniu się poprzez organizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno- kompensacyjnych oraz podczas bieżącej pracy z uczniem na lekcjach na wszystkich przedmiotach nauczania;
- ścisła współpraca z wychowawcami, nauczycielami przedmiotów i rodzicami uczniów mających trudności w nauczaniu jak i z uczniami zdolnymi;
- podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucia bezpieczeństwa.

OBSZAR: Doradztwo zawodowe

ZADANIA

- przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia;
- prowadzenie zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej oraz wyposażenie ich w wiedzę na temat różnych zawodów, reguł i trendów rządzących rynkiem pracy;
- przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak: bezrobocie, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej;
- przygotowanie ucznia do roli pracownika;
- przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.

VI. SPOSÓB REALIZACJI:

- realizacja treści zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym odbywa się na wszystkich przedmiotach nauczania;
- prowadzenie pogadanek, rozmów z uczniami;
- udział w zajęciach warsztatowych, interakcyjnych;
- udział w akcjach, uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych oraz konkursach;
- udział w zajęciach pozalekcyjnych zgodnie z zainteresowaniami;
- organizowanie dla uczniów wyjazdów, wycieczek, dyskotek, ognisk itp.

- udział w programach realizowanych w szkole we współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami;
- prelekcje, pogadanki dla rodziców podczas spotkań klasowych i indywidualnych.
- publikacje dotyczące profilaktyki na stronie internetowej szkoły.

7. EFEKTY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ

UCZEŃ:

- stosuje zasady dotyczące dbałości o własne zdrowie;
- dba o otaczające środowisko;
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy;
- jest świadomy problemów występujących w okresie dojrzewania;
- właściwie zachowuje się w grupie rówieśniczej;
- wyraża empatię w stosunku do otoczenia;
- wyraża postawę asertywną w różnych sytuacjach;
- jest odpowiedzialny za własne słowa i czyny;
- szanuje cudzą własność;
- wyraża sprzeciw wobec agresji i przemocy;
- bezinteresownie pomaga innym;
- ma poczucie przynależności do klasy;
- szanuje poglądy innych;
- aktywnie uczestniczy w życiu społeczności szkolnej;

- posługuje się poprawną polszczyzną, nie używa wulgaryzmów;
- rozwija swoje zainteresowania w miarę swoich możliwości;
- szanuje członków własnej rodziny, kultywuje tradycje rodzinne;
- wykazuje właściwą postawę wobec symboli narodowych i szanuje miejsca pamięci narodowej;
- prezentuje postawę patriotyczną i obywatelską oraz przygotowuje się do uczestnictwa w życiu państwa demokratycznego;
- zna historie i tradycje własnej ojczyzny;
- szanuje zwyczaje innych narodów;
- jest świadomy przynależności Polski do Unii Europejskiej;
- zna zasady bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach i miejscach;
- zna konsekwencje stosowania używek;
- potrafi w bezpieczny sposób korzystać z nowoczesnych technologii;
- posiada informacje na temat różnych grup zawodowych;
- zna zasady kształcenia w Polsce oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych;
- prezentuje postawę szacunku do pracy;
- rozwija umiejętność podejmowania decyzji;
- jest otwarty i przygotowany na wyzwania współczesnego świata – gotowość zmian.

8. EWALUACJA

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach nauczycielskich,
- analizę poszczególnych przypadków.

Ocena efektów realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego dokonana zostanie w czerwcu 2022 r.